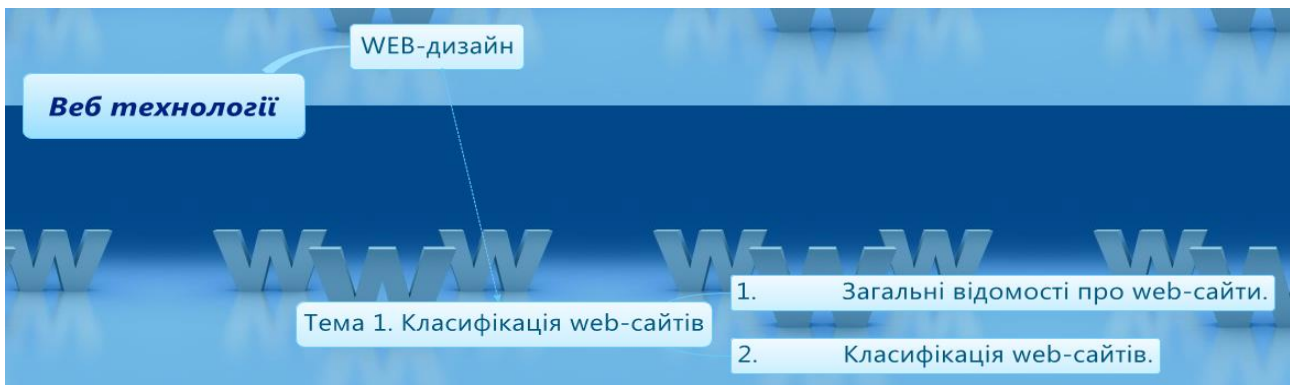

Тема. Класифікація web-сайтів

План

1. Загальні відомості про web-сайти.
2. Класифікація web-сайтів.

1. Загальні відомості про web-сайт.

Веб-сайт – це сукупність веб-сторінок, розташованих в мережі Інтернет, об'єднаних під одним доменним ім'ям або ір-адресою, власником яких є приватна особа або організація. Для перегляду сторінок веб-сайтів використовують браузері, найпопулярнішими з яких є Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera, Google Chrome, Safari.

Кожна людина або організація можуть мати свою «сторіночку в Інтернеті», це може бути як окремий веб-сайт, так і сторінка у складі іншого сайту.

Ім'я веб-сайту визначається доменним ім'ям, яке має бути унікальним в рамках одного домена. Саме по доменному імені сайти ідентифікуються в мережі Інтернет.

Наприклад, wezoom – це унікальне ім'я доменної області .com.ua, яке може не бути унікальним для інших доменних зон, таких net .org, .com, .ua і так далі.

Доменне ім'я купується в компанії реєстратора, як правило, це певна сума в рік. Вартість доменного імені залежить від компанії реєстратора. В деяких

доменних зон є свої умови реєстрації, наприклад домен .ua реєструється лише для власників торговельних марок (ТМ), а домен .org.ua або .net.ua – безкоштовно. Веб-сайт може бути розміщений як на одному сервері, так і на декількох (наприклад, портали). Послуги з розміщення сайту на сервері називаються хостингом і надаються за певну плату за одиницю часу. За умовами надання хостинг часто розділяється на платний і безкоштовний. Недоліками безкоштовного хостингу є обмежений дисковий простір, невелика пропускна спроможність інтернет каналу (низька швидкість завантаження сайту), відсутність обмежена функціональність серверних технологій (Perl, PHP, Python, ASP, Ruby, JSP, MYSQL). Тому безкоштовний хостинг використовується в основному для любительських сайтів.

За замовчуванням, припускається, що сайт розміщений в мережі Internet. Всі web-сайти колективно складають World Wide Web. Для прямого доступу клієнта до web-сайта на їх серверах був спеціально розроблений протокол HTTP. Web-сайти також називають Internet представництва особи чи організації. Коли вони кажуть «своя власна сторінка в Internet», це означає, web-сайт або персональна сторінка. В додаток до Internet web-сайтів, також є WAP-сайти для мобільних телефонів. Спочатку web-сайт був набір статичних документів. В даний час більшість з них є динамічні і інтерактивні. У таких випадках фахівці використовують термін *web-застосунок* – готове програмне забезпечення для web-сайту. Включено web-застосунки у web-сайт. Починаючи з моменту створення Internet це було давно, і багато хто вже бачили, проблеми, пов'язані з його безпекою, на додаток до HTTP та WAP, з'явилося і безпечне з'єднання Hhttps, це з'єднання подібне до HTTP, але має високий ступінь безпеки. Як правило, використовується в особистих офісах, магазинах в мережі Internet. Все більше і більше сайтів використовують цей метод підключення. У більшості випадків на Internet web-сайт надається одне доменне ім'я. Це ім'я домену сайту визначаються у глобальній мережі. Можливі інші варіанти: один сайт для декількох доменів або кілька сайтів під одним доменом. Зазвичай кілька доменів

з використанням великих сайтів (web-порталів) логічно відокремлюють різні види послуг, що надаються (mail.google.com сайті maps.google.com та news.google.com). Часто бувають випадки окремих доменів різних країн або мов. Наприклад, google.ru і google.fr логічно сайт Google на різних мовах, але технічно вони різні сайти. Іноді, щоб визначати сайти в URL після того, як ім'я хоста є ставим тильду і записуємо назву web-сайту: example.com/~ – сайт ім'я, і найбільш часто використовуваний домен третього рівня: мій сайт name.example.com. Обладнання для зберігання сервера web-сайту називаються *web-сервером*. Зберігання цієї служби, називається *web-хостинг*. перш ніж кожен сайт, який був на вашому власному сервері, але зберігаються з зростанням Internet, технологічне вдосконалення серверів на одному комп'ютері, є можливість завантажити багато сайтів (віртуальний хостинг), щоб зберігати лише один сайт під назвою *вибраного* (англ. *на виділені*). Той же сайт може бути доступний в різних місцях і зберігаються на різних серверах. Копії оригінальних сайтів, в такому випадку називаються *дзеркало*. Існує також поняття, що *отримало оффлайн-версії сайту* – копії сайту, який можна переглядати на будь-якому комп'ютері без необхідності підключення до мережі і використовувати сервер програмного забезпечення.

Залежно від призначення можна виділити такі типи веб-сторінок:

- головна (домашня) сторінка – сторінка, з якої розпочинається перегляд веб-сайту при переході на сайт за його URL-адресою. На ній, як правило, розкривається тематика сайту, його призначення, наводяться дані про розробників, пояснюється, які матеріали можна знайти на інших сторінках сайту;

- інформаційні сторінки (сторінки тематичних розділів) – містять тексти, зображення та повідомлення інших видів, які розкривають тему сайту або деякого його розділу. Головна сторінка сайту є частковим випадком інформаційної сторінки;

– сторінки-контейнери – містять списки посилань на ресурси даного або інших сайтів:

- веб-каталоги – посилання на веб-ресурси (веб-сторінки, веб-сайти);
- каталоги файлів – посилання на файли, які можуть бути завантажені користувачем;

- комунікативні (інтерактивні) сторінки – призначені для надання користувачам сайту засобів спілкування та зворотного зв'язку з розробниками сайту:

- сторінки форуму – призначені для організації спілкування у форумі;
- сторінки чату – призначені для організації спілкування в чаті;
- сторінки гостьової книги – призначені для надання можливості відвідувачам сайту залишати свої коментарі, як правило, для авторів сайту;
- сторінки форми – призначені для проведення опитування, з'ясування точки зору відвідувачів, здійснення вибору товарів або послуг на комерційних сайтах та інші.

Залежно від технологій, використаних при створенні веб-сторінок, можна виділити такі типи сторінок: статичні сторінки – створені, як правило, засобами мови розмітки гіпертексту HTML. Вміст сторінок залишається незмінним для всіх відвідувачів сайту. На таких сторінках не передбачається часта зміна даних та їх оформлення, вони не потребують спеціального програмного забезпечення для зберігання даних. Такими можуть бути сторінки з навчальними матеріалами, історичними відомостями, описами музейних експонатів та ін.; динамічні сторінки – створені з використанням мов програмування, таких як PHP (англ. *Hypertext PreProcessor*), ASP (англ. *Active Server Pages* – активні серверні сторінки), PERL (англ. *Practical Extraction and Report Language* – практична мова для видобування даних і складання звітів) та ін. Такі сторінки призначені для відображення інформаційних матеріалів, що часто оновлюються. Такими можуть бути сторінки з новинами, з переліком товарів на сайті Інтернет-магазину, з добіркою популярних відео-фрагментів та ін. При відвідуванні таких

сторінок користувачі можуть бачити різний вміст. Контент динамічної сторінки відбирається з бази даних веб-серверу і розміщується згідно шаблону оформлення веб-сторінок, розробленого для даного сайту. Для забезпечення відображення динамічних сторінок на сервері повинно бути встановлене спеціальне програмне забезпечення, що підтримує роботу з мовами програмування та базами даних. Наприклад, динамічними є сторінки веб-енциклопедії Вікіпедія (<http://uk.wikipedia.org>); флеш-сторінки (англ. *flash* – спалах) створюються з використанням технології розробки анімаційних зображень Adobe Flash, а тому такі сторінки привабливі, яскраві, містять багато анімації та звукових ефектів. Вигляд веб-сторінки змінюється у результаті відтворення флеш-анімації та залежно від положення вказівника. Нетиповий дизайн зацікавлює відвідувачів, тому флеш-сторінки часто зустрічаються на сайтах дизайнерів, художників, фотографів тощо, роботи яких ефектніше виглядають у динамічному оформленні. У той же час, флеш-сторінки важко змінювати, тому для них майже не передбачається оновлення даних та інших елементів. Обсяги файлів, у яких зберігаються флеш-сторінки, дуже великі, такі сторінки повільно завантажуються. Для їх перегляду повинні бути встановлені плагіни для відтворення флеш-анімації.

Рисунок 1.1 – Класифікація веб – сторінок.

2. Класифікація web-сайтів.

Залежно від того, хто є власником, сайти поділяються на:

– персональні, власниками та розробниками яких є приватні особи. Такі сайти містять дані про автора та його інтереси, професійні та творчі досягнення тощо. Персональні сайти іноді називають домашніми сторінками.

– сайти комерційних організацій, що призначені для сприяння бізнесу з використанням засобів інформаційно-комунікаційних технологій. Структури сайтів комерційних організацій відрізняються залежно від мети використання сайтів.

За призначенням виділяють такі типи сайтів:

– сайти, що надають інформаційні матеріали. За видом матеріалів та способом їх подання у цій групі можна виділити:

- інформаційно-тематичні сайти;
- сайти новин, наприклад, Новини України (<http://www.novyny.org.ua>);
- електронні бібліотеки, наприклад, Бібліотека української літератури (<http://ukrlib.com.ua>);
- енциклопедії, словники, каталоги;
- сховища файлів різних видів, медіатеки, наприклад, сховище відеофайлів RuTube (<http://rutube.ru>) та ін.;

– сайти для онлайн контактів та спілкування. Вам вже відомі веб-сайти цієї категорії, на яких створені форуми та веб-чати. Крім того, засоби для спілкування також надають сайти соціальних мереж, блоги, сайти знайомств та мережних ігор. Наприклад соціальні мережі (Вконтакті).

– сайти для здійснення комерційних операцій. До цієї групи входять Інтернет-магазини та аукціони, системи електронних платежів, сайти банків, бірж, пунктів обміну валют. До цього виду сайтів належать і ті, що пропонують різноманітні платні послуги – навчання іноземним мовам, консультації психолога та ін.

– сайти он-лайн сервісів(лат. *servio* – служити, надавати послуги). Такими є вже знайомі вам сайти електронної пошти, пошукових систем, сайти закладок на інші сайти, наприклад, БобрДобр (<http://bobrdobr.ru>), перекладу слів та текстів.

Крім того, онлайн сервісами, для яких створені відповідні сайти, є сервіси:

– надання хостингу (англ. *hosting* – виявлення гостинності) – виділення апаратних та програмних ресурсів сервера для розміщення файлів користувача, забезпечення доступу до них, опрацювання запитів. Хостинг надається, наприклад, на сайті Hvosting (<http://ua.hvosting.ua/hosting.html>);

– он-лайн офіси – сервіс створення он-лайн документів: текстових, презентацій, електронних таблиць та ін.

– сервіс автоматизованої розробки веб-сайтів. На сайтах, розроблених для підтримки цього сервісу, розміщують системи керування контентом CMS (англ. *Content Management System* – системи керування вмістом, контентом) – програми, що використовують для створення, редагування та керування вмістом веб-сайту. Прикладом є сайт uCoz (<http://www.ucoz.ua>).

За наповненням сайти поділяються на:

– малі, що складаються з кількох сторінок та містять незначну кількість інформаційних матеріалів, як правило з одного питання. Такими можуть бути домашні сторінки користувачів, сайти-візитки та ін. Наприклад, сайт-візитка українського художника Олексія Первухіна (<http://pervukhin.pp.ua>);

– тематичні сайти, які детально висвітлюють певну тему. Подібні сайти популярні серед кола осіб, інтереси яких збігаються з тематикою сайту. Наприклад, таким є сайт Київського товариства захисту тварин(<http://animalprotect.org>) та ін.;

– багатофункціональні сайти, портали, що містять багато різнопланових даних та надають різноманітні послуги користувачам, можуть зацікавити будь-якого відвідувача сайту.

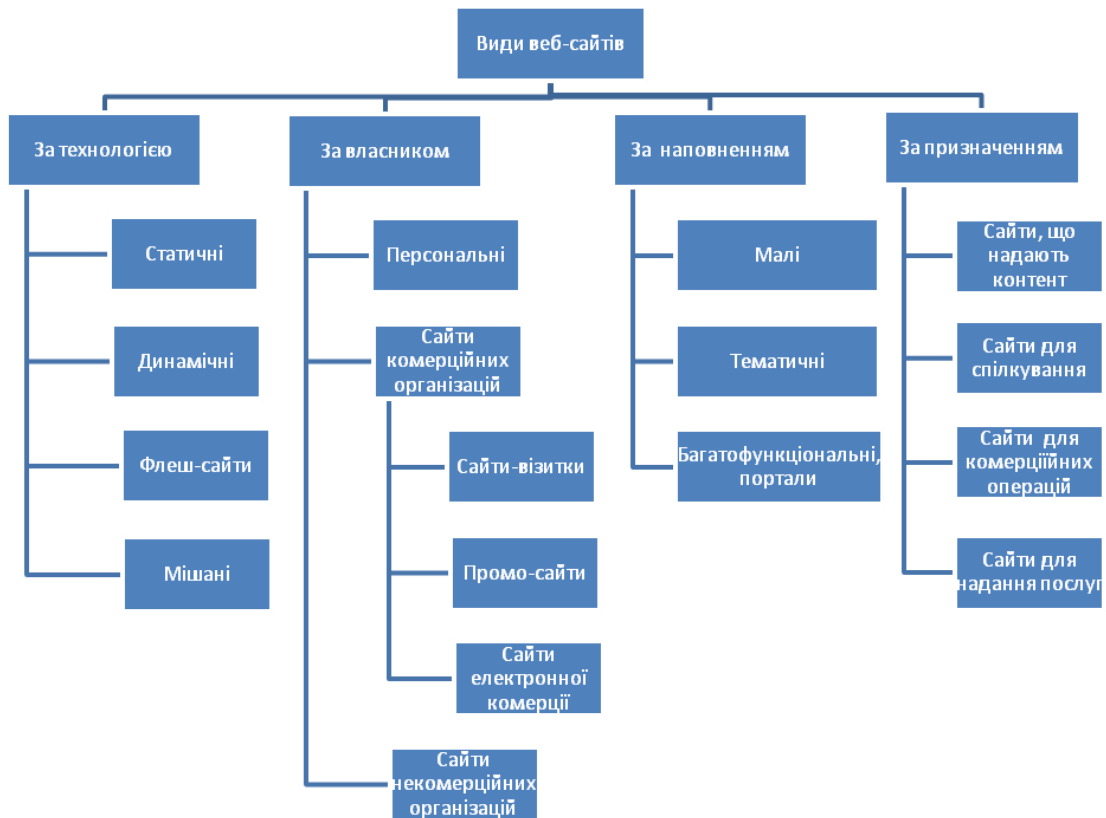

Рисунок 1.2 – Класифікація веб - сайтів.

Доступність послуг:

- Відкрити всі послуги повністю доступні для всіх відвідувачів.
- Напіввідкритих зареєструватися для доступу (звичайно безкоштовно).
- Закриті повністю закритих office-сайти організацій (у тому числі корпоративні web-сайти), персональних web-сайтів фізичних осіб. Такі сайти доступні для вузького кола людей. Доступ нових люди зазвичай здійснюється за допомогою так званих *запрошень*.

Види природи вмісту:

- Вмісту заздалегідь підготовлений. Файли користувача надаються у вигляді, в якому вони зберігаються на сервері.
- Динамічний вміст породжує спеціальні сценарії (програми) на основі даних з будь-якого джерела.

Фізичне розташування:

- Зовнішні сайти в Internet.

- Місцеві сайти доступні лише у локальній мережі. Це може бути корпоративний сайт та сайти приватних осіб у локальній мережі постачальника.

Відповідно до схеми, звітності, його об'єму і типу завдань можна вибрати такі типи web-ресурсів:

- Internet представництво власників бізнесу (торгівлі та послуг, завжди безпосередньо не пов'язані з Internet):

- Web-сайт містить найбільш загальні відомості про власника сайту (організації або особі). Діяльності, історія, прайс-лист, реквізити, схема проїзду. Такі сайти іноді називають сайт-візитка, з розширеним функціоналом: детальний опис послуги, портфолію, Відгуки, зворотного зв'язку і т. д.

- Корпоративний сайт містить повну інформацію про компанію власника, послуги/продукти, події в житті компанії. Відрізняється від сайту-візитки і преміум сайт повнотою інформації, часто містить різні функціональні інструменти для роботи з вмістом (пошук і фільтри, календарі подій, фото галереї, корпоративні блоги, форуми). Може бути інтегрована з внутрішньої інформаційної системи компанії (KIS, CRM, бухгалтерські системи). Може містити закриті розділи для різних груп користувачів, працівників, дилерів, підрядників та ін.

- Продукт каталог там докладний опис товарів/послуг, сертифікати, технічний та споживача даних, думки експертів, і т.д. на цих сайтах надається інформацію про послуги/товари, які не можуть бути розміщені у прейскуранті.

- Е-магазин, web-сайт з каталогу товарів, де клієнту дається можливість замовлення необхідного товару. Використання різних платіжних систем: з доставки товару готівкою при доставці або вхідним рахунком-фактурою факсом автоматично переслати, розрахунків пластиковими картками.

- Промо сайт – сайт про конкретні бренди або продукти на таких сайтах є вичерпна інформацію про бренд, різні промоакції (конкурси, вікторини, ігри тощо).

- Сайт квест – це Internet-ресурс, де організувала конкурс розгадування послідовності відповідних логічних головоломок.

- Інформаційні ресурси:

- Тематичний сайт – це сайт, який надає докладну інформацію про будь-яку тему.

- Тематичні портал є дуже великий web ресурс, який містить детальну інформацію по конкретній темі. Портали – тематичні сайти, але додатково містять засоби взаємодії з користувачами та дають користувачам можливість спілкуватися в межах порталу (форуми, чати) в середовищі користувача.

- Web-служба – зазвичай вирішує конкретні завдання користувача підключеного безпосередньо до Internet:

- Пошукові системи – наприклад, Yandex, Google.

- Поштова служба.

- Internet-форуми.

- Блогові служби.

- Фото хостинг , такі як Flickr, ImageShack, Panoramio, Photobucket.

- Пам'ять – наприклад, YouTube, RuTube .

- Дошка оголошень.

- Каталог сайтів – наприклад, відкритий каталог проекту.

Статичні сайти. Спочатку всі сайти були статичний. Вони будуються за класичною технологією HTML. Статичні web-сайти – це набір HTML сторінок, які пов'язані між собою гіперпосиланнями та завантажені на web-сервер. Після набору адреси відповідного статичного сайт у браузері користувач бачить і той же зміст, як ці ділянки розташовані на web-сервері без змін. Сторінки таких сайтів користувач може завантажити собі на комп'ютер і переглянути його локально. Змінити зміст сторінок статичного сайту, автор може за допомогою спеціальної програми (редактор HTML) або текстовому редакторі для змінення сторінки на комп'ютері та переключас на web-сервері. Це досить трудомісткий

процес, ризикуючи зіпсувати загальний дизайн, публікуючи зміни на одній з сторінок. Це не означає, однак, що статичні сайти застаріли.

Динамічні сайти. Складаються з скриптів, шаблонів, інформації тощо, де кожен об'єкт як окремий файл. Сторінки динамічних сайтів з однаковою адресою можуть змінюватися залежно від запиту, права доступу користувача. Це тому, що динамічні сайти, виконуючи запит витягують інформацію витягненням із бази даних. Оновлення вмісту в динамічних сайтах набагато легше, це просто додавання інформації на нову сторінку, яка знаходиться в базі даних за допомогою конкретного механізму, і сайт оновлюється самостійно. Незважаючи на інтерактивність, багату функціональність і простоту оновлення динамічні сайти не є досконалими. Вони створюють високе навантаження на web-сервері, потребує більше ресурсів, збільшення споживання, коли вони створюються.

Флеш-сайти. Флеш-технології дозволяють створювати сайтів з озвученням та анімацією. Flash сайти в загальному сенсі, набір послідовних кадрів за певний час. Головне завдання флеш-сайтів, щоб вразити користувачів, хіт яскраві анімації, залучити максимальну інтерактивність, можливість змінювати елементи оформлення. Одна з найбільших недоліків флеш-сайтів це довге завантаження через «вагу». Крім того, флеш-анімації є досить складною, відчуваються труднощі при взаємодії з пошуковими системами, індексування практично не існує.

Мобільні пристрої, які набирають популярність, незабаром повністю відмовитися від використання спалаху. Тип доступу: на сайтах можна відрізнити за доступність послуг:

Відкриті майданчики. Всі послуги web-сайту є повністю доступними для всіх відвідувачів. Щоб скористатися всіма можливостями сайту досить легко для нього, щоб піти.

Напіввідкриті. Для доступу до послуг ви повинні пройти процес реєстрації на сайті. Процес реєстрації може змінюватися на різних сайтах. Як правило, він складається з анкети з інформаційними полями: обов'язковими,

наприклад, «ім'я користувача», «пароль», «Електронна пошта», і обов'язково, таких як «стать», «вік», «місто», і т. д. тут пропонується послатися на угоду користувача. Останній крок, реєстрації, зазвичай його підтвердження за допомогою коду або електронною поштою. Код підтвердження – захисний механізм для визначення робот зареєстрований або людей. Тепер під час входу на сайт, слід ввести логін і пароль для доступу до додаткових функцій (завантаження файлів, залишати коментарі, читати прихований текст, і т. д.). На деяких сайтах необхідні організаційний внесок.

Закриті. Сайти з приватним доступом. Це можуть бути офіційні корпоративні сайти, персональні сайти осіб або груп осіб. Такі сайти доступні певним користувачам, які володіють доступом. Доступ для нових користувачів зазвичай здійснюється за допомогою спеціальних запрошень або запрошення-код. Запрошення код може складатися з (набору знаків) або посилання, що містить код для реєстрації заїзду служби, форуму або партнерської програми. Зазвичай ви можете отримати запрошення вже зареєстрованим учасником або від підтримки або при виконанні певних умов.

За видами послуг: величезний кількість сайтів надають широкий спектр послуг.

Візитна карта сайту. Невелика кількість сайту, яка є візитною карткою фірми або особи в Internet. Такі сайти коротк описують товари або послуги, що надає організація або особа. Зазвичай сайт-візитка містить інформацію про діяльність, контактну інформацію, прайс-лист, напрямки, форму зворотній зв'язок. Більшість сайтів-візиток створені на основі шаблонного дизайну.

Internet-магазин. Інтерактивний сайт з каталоги продукції, реклами товарів чи послуг. Оформити замовлення на придбання, отримати рахунок-фактуру для оплати, співробітник підтвердження замовлення, оберіть спосіб оплати та доставки. У каталозі є докладний опис товару або послуги в онлайн-сховищі, якість, сертифікати, ліцензії, Відгуки від фахівців й споживачів. Такі сайти створюються за допомогою системи управління контентом.

Пошукова система. Програмно апаратний комплекс, щоб допомогти користувачеві у пошуку інформації в Internet. Дає змогу шукати зображення, відео, карти, Новини, блоги, словники, тощо пошукова система заснована на пошуку являє собою набір програм, які реалізують свої пошукові системи і цінні виробничі секрети компанії розробника. Пошукові системи складаються з агента, який індексує інформацію через глобальні мережі, баз даних та пошукових системах.

Поштова служба. Надання послуг для надсилання й отримання електронних повідомлень між користувачами в Internet. Пересилання повідомлення організовано спеціальними поштовими серверами. Коли ви підпишетесь на послугу, користувач отримає електронною поштою відведене місце на сервері для зберігання повідомлень. До електронних комунікацій, інформації, користувач може додати документи, фотографії, відео, музики та інших файлів. Є платні і безкоштовні електронні поштові служби. Вони відрізняються, не якістю і зручністю обслуговування, унікальністю і престижем поштова адреса.

Блог. Блогом називається онлайн журнал. Регулярно додається не занадто багато статей, які можуть містити, крім тексту, зображення, аудіо та відео файли. Зазвичай блог перебуває у віданні одного користувача (особистий блог), але існують інші блоги групи (соціальні, корпоративні, клуби). Для блогів є можливість додавати інших користувачі, користувачі мають можливість додавати коментарі до вже опублікованої статті. Блоги можуть бути тематичні або загального вмісту. Блоги на блозі платформи – це спеціальний сервіс, який дає змогу користувачам запускати їх онлайн-щоденники, не потребують обізнаності в програмуванні.

Соціальна мережа. Багатокористувацькі інтерактивні сайт, зміст яких в основному додають самі учасники. Соціальні мережі призначені в першу чергу для спілкування, пошуку людей. Соціальна мережа об'єднуються в спільноти в залежності від інтересів користувачів. Спілкування між користувачами мережі

здійснюється через внутрішні поштові сервіси, обміну миттєвими повідомленнями. Для реєстрації в соціальній мережі, створіть обліковий запис (акаунт для визначення учасників) та заливку у формі, яка визначає інформацію про себе. Реєстрація може бути платною і безкоштовною. Є відкриті та закриті.

Internet-портал. Основи інформаційного ресурсу, об'єднує різні послуги. Портал надає широкий спектр інформації про якусь тематику. В рамках веб-сайту користувачі можуть спілкуватися один з одним через форум, чат, миттєві повідомлення та інші засоби взаємодії. Портал може бути розважального змісту.

Контрольні запитання

1. Класифікація сайтів.
2. Дайте визначення інтернет-магазину.
3. Дайте визначення інтернет-порталу.